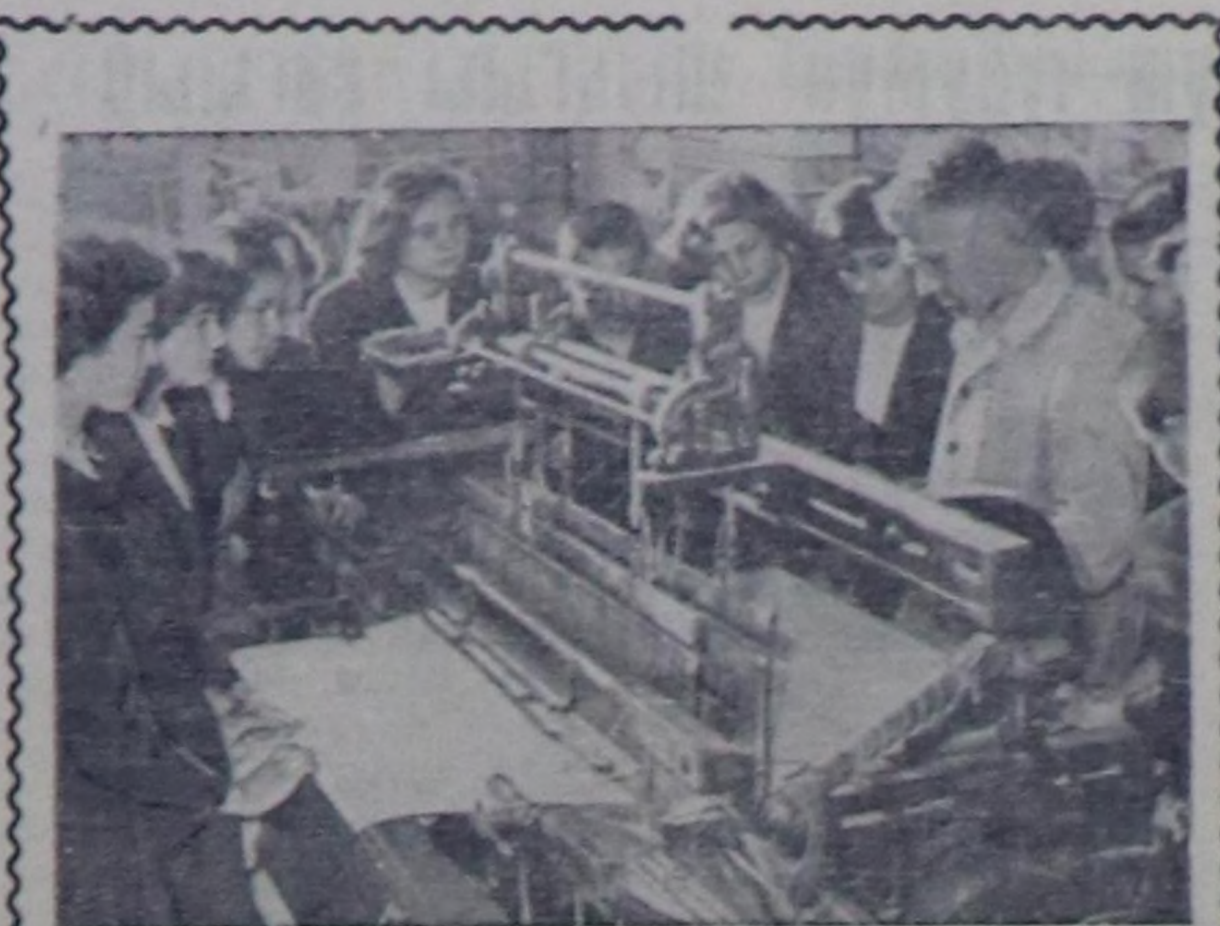

Кыдаттын металлургиясы кан бүдүрерин көвүдөдир дээш демиселде

ПЕКИН. (СЭТА). 1957 чыда бүтүрүнгөндө ийи катан хей, 10 миллион 700 муң тонна канни чуртка бөөр деп Кыдаттын Коммунисттик партиясынын кыйгырымын кыдат металлургия кайгаччык уагт көдүрүшүнү болгаш сорук кырышкына биле утсаал.

Республиканын бүдүрүгелеринде партия хуралдары болуп, кан экилдериин көвүдөдир талазы-биле тодаргай кемчелерин амылчынар-биле о хуралдарда чугаалажып турар. Ала-чуртту металлургия үлөтүрүгүчү өң уагу Аньшаньның металлургия комбинаты сентябрь айны «бедик бүдүрүчүлүгү болурунун айы» кылдыр чарлаан. Комбинаттын амылчынары августта турганынга болаарга, күн бүрү 500 тонна хей канни экилдериин хүдөнгөн.

Шанхайнын бирга кан экилдери заводунун амылчынары бодуну күжү-биле конвертерин түдүп алган болгаш түдүктүлүр-биле канни конвертер цехин жоготуу үчүн ала-бартырын шайтыраан. Шанхайнын металлургия боттарынын чык пазаны улагаттарынын эде көр-

Уагу-демократтыг туртузунун чымдарында Болгариянын Коммунисттик партиясы болгаш уагустан чазга амылчы чоннарын културтуг дөңгөлүн бедир дугайында, илангыя анык салгаччыларын өөрдик кижилер дугайында уагу сатып салып турар. Республиканын школаларында өөрдилгени амдырал-биле, практика-биле ханы холбаштырар соруга-биле политехниктиг өөрдилгени боттандырып турар. Политехниктиг өөрдилгени чугае школаларга чорудуп турар өвөс, харын бүдүрүгелерге практиктиг өөрдилгени чорудурун калбаа-биле практикап турар.

Кыдаттын девискээр сугларынын дугайында кыдат чазактын декларациясы

ПЕКИН. (СЭТА). Кыдаттын девискээр сугларынын дугайында Кыдат Уагу Республикасынын чазанын дараазындагы декларациясынын толуг текстинин Сяньюа агентствода дамжытаал:

Кыдат Уагу Республикасынын чазанын медегелен турары болза:

- 1) Кыдат Уагу Республикасынын девискээр сугларынын калбаан 12 далай ийи кылдыр доктаандыр. Оз атрун Кыдаттын бүгү девискээринге тамааржыр, Кыдаттын кургак чери болгаш оон чогуунда ортуулар, а о ишкан Тайвань болгаш оже чок ортуулар, Панхуада ортудук, Дунша ортудук, Сина ортудук, Наньша ортудук база Кыдатта тамааржышпаан кургак черден болгаш оон эрик каванын ортууларыннан амык далай-биле аялганаан өвөс-даа бүгү ортуулар тамааржыр.
- 2) Кыдаттын кургак черинин эрини кургаар болгаш оон эрик казынынын ортууларын доктаандыр Кыдаттын девискээр сугларынын база шугуму болза, кургак черинин эринде база пунктуларын болгаш даштыкы крайда ортуулар эрилеринде база пунктуларын каттыштырып турар дорт шугумнардан туртузунан шугум болур, инчаарга ол база шугумдан бурунгаар 12 далай ийи чаттылып чоруткан сугларынын кургак Кыдаттын девискээр суглары болур. Болай мугулаур болгаш Цюньчжоу өөжүн кырыштыр база шугумунун девискээринде турар суг зоналары кыдат ишкени суглар болур. Дунинь ортудукту, Каотан ортудукту, Мапу ортудукту, Байчуань ортудукту, Уай ортудукту, Уагу болгаш Биче Кынынында ортуулары, Дадан ортудукту, Эрдань ортудукту болгаш Дундинда орту-

Атомнуг энергияны тайбың сорулгага ажыглаар талазы-биле делегейинң ийги конференциясы

ЖЕНЕВА. (СЭТА). Атомнуг энергияны тайбың сорулгагага ажыглаар талазы-биле Делегейинң ийги конференциясы болууну амылчы үргүчүлөп турар. Ядро энергияны тайбыңын болгаш депшилгенин чазгай чорутууга таарып өөрени болгаш шигежиги амырда конференциянын киржикчилери ийи-бүгү чурттарынын өртендери боттарынын күштерин каттыштырар деп чүктүп турарын конференциянын чорудулууга тодаргай көргүзүп турар. Илчанган америк өртенден Дж. Джонсон сентябрь үште пазанын хурал болуп турда, Каттышкан Штаттарын өөрдилгени атомнуг боттарынын тайбың сорулгаларга ажыглаар арганын бүдүрүгелерин орадажы бээрге, «теориянын» конференциянын киржикчилери бек көрүп утсаал.

Япон өртенденер Оцуки биле Тойода боттарынын саналдарында атомнуг бомбаларын кыдыг-даа чазымышкынары кижилерге айымды болгаш, оларын тайбың сорулгаларга ажыглаар дугайында чугаа-даа туруп шыдавас дээрин өвөсөөлөп медегеленер.

«Атомнуг электростанцияларын турарынын планарын» деп темалыг илеткелдерин конференциянын сентябрь 4-теги пленарыг хуралында дыннаан.

Бедик базышкынын ажок чылыг берген бусту урай-графият реакторларынын дугайында чаз са меделерин совет өртенден Н. А. Долгезаль болуун чугаалында дынаткан. С. А. Скворцов үчүлүгү кылганы өвөс илеткелдин темалыг суг-сулганач энергетиктиг реакторлар болган. Совет өртенденерин илеткелдин уагу сонуургал-биле дыннаан. Боттарынын чурттарында ажылаттынын кылдыган атомнуг электростанцияларын төлөлдилерин дугайында солун илеткелдерин АКШ-тын, Англиянын, Канаданын болгаш Чехословакиянын өртенденери кылган.

Финля секцияны, изотоптарын ажыглаар талазы-биле секция болгаш чиг-этинг баз металлургиянын секцияны боттарынын амылчы үргүчүлөп турар. Илангыя изотоптарын ажыглаар талазы-биле секциянын хуралдары кончуг солун болган.

Хуваалда продуктуларын ажыла кылгырынга чартык завод установазынын болгаш Оксидтинг национал лабораторияныга радиоактивтиг изотоптар талазы-биле ажыларнын программазын күтсөө-

Польша нефть

ВАРШАВА. (СЭТА) Чуртту нефтин тывар, ажылап кылгырынын болгаш газынын чугула төвү болу берген Жешуа өвөдствозу Польшанын өн-не муруну-чөөн талазында турар. Ол район чыда 200 муң тонна чыгаш нефтини берип турар. Сөөлү үчүлүгү нефтьгаар өлөөн хей байлак нефтьгаар районнарын шынчаан тышкан.

Польшага нефть амылгалын чокка чедир-ле илдың-ла хандыр өвөске чорудуп турган болза, ам нефть тымыжын элөөн хей черлерде 3 муң метр чедир ханы черде чорудуп турар. Бойду ханы тыварынч Польшага уагу кичөөнгейин салып турар. Сөөлү чымдары чуртта газ тымыжы 3 амык калап өвөсөн. Чокта чаз Любува районунда Жешуа өвөдствозунда бойду газынын байлак курлавырларын тышкан. Ол черде хей-хей суургалар бир илүүтада-ла 900—1000 кубометр газы берип турар.

Польшанын нефть тымыжынын болгаш газынын үлөтүрүн көжүндеринге уагу хузын Совет Экилдериин болгаш Румыниянын нефтьчилери-биле польша нефтьчилерин доктамап кыды амылдажылап чедир турар.

Чуртта нефть болбаарга чурт үлөтүр көжүп, үлөтүрүчү эң чугула төптеринге газ дамчыдырларын шөйүп турар. Ам Польшага нефть арыглаар 5 заводтар ажылап турар.

Чокта чаз польша-совет экономика дугуржугуна кылган, оон өзүлгөр Совет Экилери нефть арыглаар күчүлүгү заводту тазы талазы-биле Польшага техниктиг дуузын көргүзүп турар. Оз заводтун бүдүрүлгө күчүлүгү баштай чыда 2 миллион тонна нефть, а соонда 8 миллион тонна чедер.

КОНГА ЭДИП ТУРДА...

— Байырым, өнөй, Кызылдан бөр чоруп көрө, ажи, кады доор дийкенякис бүткөш ол чөөрө, ажи? Че байырым олар, уруглар!

Бажын доктаптып алгылаан олар болгаш уруглар чүтү-даа мыт-ташпааннар, оларнын арынарында хордал болгаш хомудал-биле диггелип, инаар алаар, автобустун арты олуттарында олургулааннар. Сактырга олар бир-де чүлөөн илдың, агенип чораян ишкан көстүрлөр. Чөгү чүлөөн, оу кым бөдир боор. Оз аразында автобусту пасаажирлер долур олуртпааннар. Машина чорупта-ла берди. Оруска чугаалажышкынары, уагу кижилеринин эгес, уругларнын аразыга өлөөн:

— Сени чүтү дөш үлдүрүп, эжим!

Бичи кара уруг мени кижилер дымнап кааптар ирги бе дөш ишкан, инай бөө көргүлөөш, оожум, барык сымсырамы арак чугаалаза:

— Харын демдөң кошкак дээр чөрү, үштөр көвөй дээр. Ачам суг аарыга таварышпаан... дөш, уруг мыттайвай, барган. Оон сеткил хомуд чорутуу арындай-на илдың.

— Бала-даа амылдаарга дөң-де ийван, колхозка-даа, үлөтүргө, илчалажок оуу класты доорзуп алаа дөң киж мөн. Хоржугу ол ишажык— деп Шериг-оол Шырапай база-ла хомудан чугаалай-дыр.

Бо үстүдө эддептиг чугаалажышкынары болгаш хамире-нитлерин ам тодарып көрөлөңнөр.

Сарыг-Септин ортумак школазы чаз өөрдилге чымыда «белеткени» турган, болайык оуу район (эргелекчии эш Попков) үлөтүлүгү турган. Илчалажок район өргелекчиинын бодан алганы ишкан чүе чыгаар бүткөн. Районда Тере-Хөл, Суг-Бажы болгаш Сарыг-Септе 7 чыл школалары бар. Сарыг-Сепке 8-к класс өртен чыда өлөөн амыттыгына. Илчараг 7 чылдын школазын доосканнар Сарыг-Сепке көп өлөөргө, интернат сымнастаан. Оон району эргелекчии эш Попков школа директору эш Атонова мындыг айтышкынын берген: «Өвөс школаларын 8 класска келген» өөреникчилерин өш шыныг көрүп турар, чымык тывар, билдинербе. Кошкак дөңк, класска калап олурган, назыны угаган дөш чүтү бурбазы. Оон ам...

Хайгаарап көрзе чогуур

Өвүр районнуң «Торгалыг» колхозунун ажы-агыйы улагаткан. Ам колхозта 8 автомашиналар, 3 тракторлар болгаш өвөс-даа ийи-бүрү техника ажылап турар.

Автомашиналарга тергелээр кывар-чаар чүдүлгелерин хыналда, кагалалы чок болуп турар. Бенининг дооскарларын тарга салдынын янында дүжүрүп каап, оон чогуунда чуртала бажынары хей болгаш ук бажынарынын уруглары дооскарлар чанынга ойноп хүнөөрлөр. Ою-биле чергелештир салда чогуунда өрт айымынга ууу кагалалы керексөөдөр чок болуп турар.

Кывар-чаар материалларын чаргылаанын өчүлүгү колхозтун бухгалтериязын чорутпай турар.

Чаз-Хөл районнуң Ления аттыг колхозунда автомашиналар турар болгаш кылар-чаар материалдар шигжаар түскай чер чок болуп турар. Бенининг дооскарлар колхозтун тарга салдынын чанында чыдаралар. Өрткө ууу дериг керексөөдери ннда тургуспаан. Колхозта өрт кайгылычын эш Очур-оол бодунун хүлээлгенин күтөтпей, хууда амылчы кымып, үргүчү аргалап турарын артедийн баштаар чери хынап көрбөй турар.

ХОЙЛАРНЫ ТАРЫП БОЗАДЫР АЖЫЛДЫ ШЫН ЭРТТЕРЕР

(Тончүзү).

Хойларны эдержилгеге кырыр назымы болгаш эдержилгеге хуусаазы. Чуртту хойларын аларга эйири чыгып кышкы, чыкы хураганнар бо чылын эдержилгеге кирип болур. А харын дүктүг хайнактарын аларга ол назын бистин байдалыкка таа. рыхшас деп чүвени өрткөн чымдарын практиказы көргүсөк.

Бо чылын эдержилгеге бурунчу чыда төрөн хайнактарын кырыр, а эйири чыгып хураганнарында чугае кончуг эрте төрөкчирин азы эш шырактарын шилеп тургаш кырыр таарымчалыг.

Эдержилгенин хуусаазы база-ла чугула айтырып болуп турар. Чүте дээрге, өрткөн чымдарын түнөөлө, рандын аларга декабрьда, январда, февральда, апрельда, майда төртү, тунгеш хураганнар кончуг эки болур. А март айда төртүтүгүн хураганнар кончуг хей хорамчалыг болган.

Моон аларга чымды ол эргилдеди үзү болур марттын ортан үзү болгаш апрельдин эгези малга берге деп санап болур. Чүте дээрге, ол үеде агаарын чыгып согуу черде кончуг дески өвөс, хүндүс чымыг, дүне ажак соок. Бо үе чаш малга, боос малга кончуг берге болуп турары черде илден. Мынчанган хойнун оолдашкынын ол айга черле таварыштырбас, таварыштырар-даа болза эң эвээжин кылза эки. Оон өвөс хуусааларда кыдыг-даа кыгизин чок.

Тарып хойну шилеп алыры, инструментилерин болгаш материалдарын белеткеп алыры, үрени алыры, кошкарларын үренин шымарын хынаары, тарымынын техниказы дөң ишкан чүдүлгелер хой тарып кижилер тускай курстарга өөренип алгаш, бо дугайында сазынын ийла-ыла болгон турар ужурулуг.

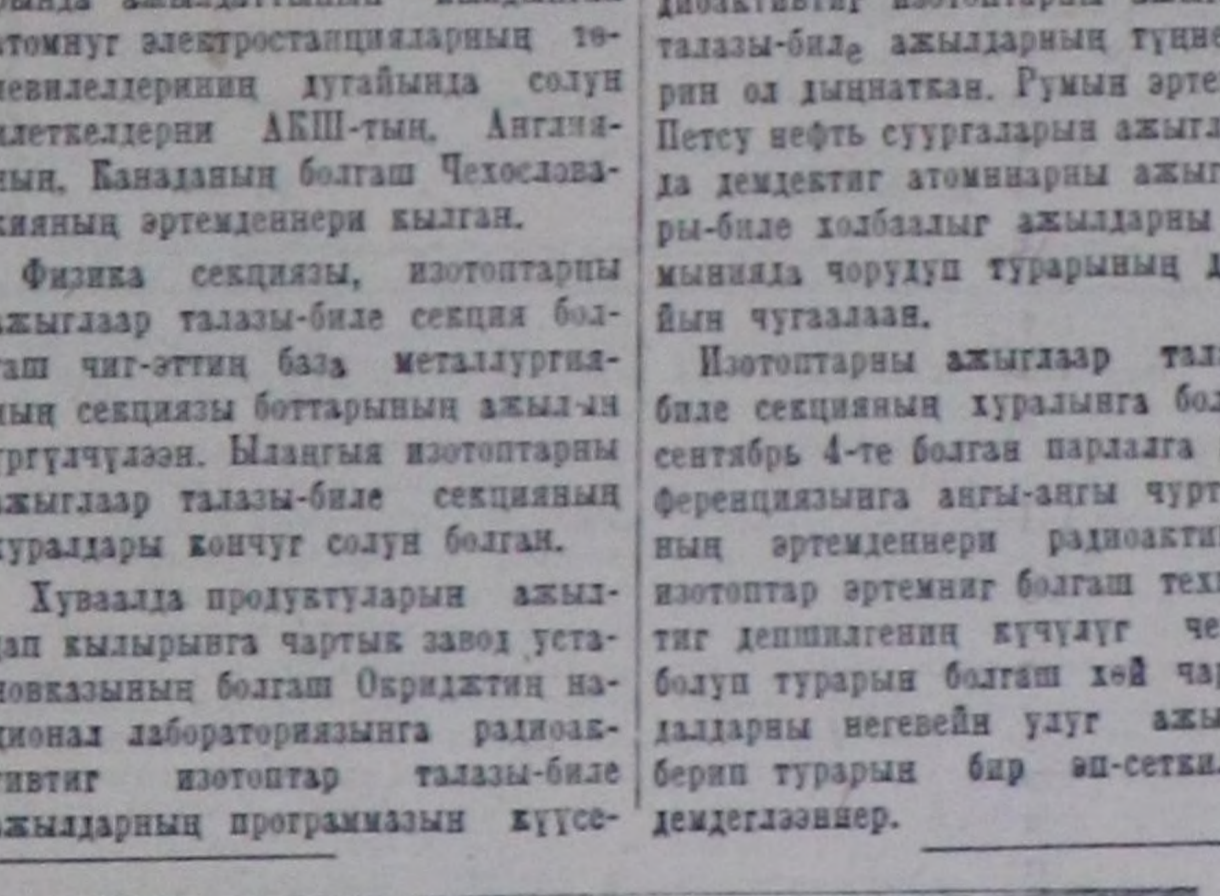
Ажыламын үчүлү болгаш өчүлү. Союлү үчүлү бистин колхозта, рыкстын хой ажылынын фермаларында хойларга кыдыг кошкарларын салып турган, чөкө хой тарып турган, кыдыг түнөөлөдүгү болуп турганын дээр кирелит документаларын кончуг багай кылып келген болгаш чамдык колхозтарда бо хүнге чедир кылбай турар. Мындагүлүгү-бу биле үргүчүлүлөр болза харын дүктүг хой ажылын хөгжүлгелеринде ажылы экижип шыдавас болгаш харын-даа кончуг бүдүлгээзинин чорук үнүп болур. Мынчанган малга кыдыг-кыдыг үчүлү-дануулар турарын тодаргайлап айтыпс аргазы черле чок.

Өрткөн чыда кошкарларын хойларга оонап турганынын назымы керек. Ону районнуң кол зоотехник-гиле колхозтун кол фермазынын эргелекчии кымып ужурулуг. Бо чымдык илдың даанын бар турар ужурулуг. Ол илчар оонап каан даанын район зоотехникниң чөп-шээрли чокка өккээр хажымды болган.

Хой тарыкчызынга хуу бурчунун журналы турар. Анаа бүгү тараан хойларын, каталтап тараанын, кыдыг кошкарларын ажылаанын шуп, түзүн бижир. Оон айгыда кошкарларын ажылаанынын түскай карточказы база турар.

Алак союлүнде эи-не чугула документ болза хой тарып эрттеринин өчүлү болур (форма № 1). Илдың документ пунктуга үргүчүлү турар ужурулуг. Бо бүгү өчөттөр, дакылар чокка ажылын кыдыг-даа түн, нелен үндүрүп ап шыдавас.

Хойжылар, хой ажылында ажылап турар түскай эртемниг хой ажылы хөгжүлгелерин бүгү ажыларын чоругу негелде өзүлгөр хандырып тургаш партиянын болгаш чазактын бистин мурунвуста салган сорулгаларын эрестиг күтсөөдүлгелер.

Итальян амылчы чоннары Чокку Чөөн чүкте илериализит интервенцияны хаздааныга удурамышкынын илерицит турарлар.

Чурунта: Рымде АКШ-тын элчин бажынын мурунуга болган чыкээлди полициянын тарды сымрытат турары. Чыкээлганаар Ливандан америк шериглерин дүргөн үндүрүн неген турганнар.

Фото Центральбилийн.

КОЛХОЗТАР БАШТААР ЧЕРЛЕРИНГЕ БОЛГаш ХАМААТЫЛАРГА

Илангыя страхованиениң төлөгелерин телээринин баштайгы хуусаазы сентябрь 15-те келгенин Курст. рахтын эргелели сагындарып тур.

Хуусаазында төлөтүлгөн өрелерин хуусаазы өрткөн хүн бүдүрүлгени мындыг кемчээлди хөө-биле төлөттирер: хамаатыларнын ажы-агыйларында— 0,1 хуу, колхозтардан— 0,05 хуу.

Страховани төлөгезин кийери:

- Колхозтар—Курстрахтың Бүр-бак сабырында санынга;
- Хамаатылар—кедөө черлерге: кедөө Советтерге;
- Хоорайларга—ажаалга касса-ларынга, курстрахтын илеспе, торларында болгаш агентилеринге.

КОЛХОЗТАР БАШТААР ЧЕРЛЕРИ, ХАМААТЫЛАР!

Страховани төлөгелерин чогур хуусаазында кырыр, өрелер чыгып боорин бодурбаар! Курстрахтын эргелели.

ЧООККУ ХУНВЕРДЕ ОБЛАСТЫҢ КИНОЭКРАННАРЫНДА

«Пальмалыг шынааның ырызы» деп кинону көрүңер.